

Meist sõltub kõik!

President küsis oma kõnevõistlusel noortelt, kas nad arvavad, et nendest sõltub kõik. Mina arvan, et tegelikult ei tohiks mitte keegi uskuda, et temast sõltub KÕIK. Meist kõigist sõltub midagi. Mina ei arva, et minust sõltub kõik, aga minust oleneb juba praegu palju mu perekonnas ja koolis, ja usun, et kui ma tahan, siis võiks ka terves Eestis minust palju sõltuda. Miks ma julgen praegu nii uskuda? Ma usun seda, sest ma olen eestlane. Ma usun seda, sest olen terve. Ma usun seda, sest mul on võimalus katta rohkem kui ainult esmaseid vajadusi. Ma usun seda, sest ma olen lõpetamas gümnaasiumit medaliga ja suundumas ülikooli. Ma usun seda, sest olen suhteliselt privileeeritud, mida ei ole kõik inimesed.

Ja praegu saan seda uskuda isegi vaatamata sellele, et ma olen naine. Olen tänulik, et – vähemalt Eestis – arvatakse, et naised on meestega võrdsed inimesed. Olen uhke ja rõõmus, et naised on jõudnud nii Eestis kui ka maailmas juhtivatele positsioonidele. Naistest, nagu Kamala Harris, Michelle Obama, Kersti Kaljulaid, Kaja Kallas ja mitmed teised, sõltub palju. Aga veel olulisem on see mõju, mida nad avaldavad suurte unistuste ja ambitsioonidega noortele, eriti tüdrukutele. Sellest sõltub palju.

Kahjuks aga pole veel Eesti ühiskonna silmis ülejäänud inimestega võrdsed invaliidid, Eesti venelased, immigrandid, teise nahavärviga, seksuaalse orientatsiooniga, meie võõra usutunnistusega või vaesuses elavad inimesed ja teised, natuke edukast eestlasest erinevad inimesed. Mis juhtuks meie, ülejäänud eestlastega, kui ka teistsugused inimesed meie kõrval seisaksid ja neil oleks samasugune sõnaõigus? Mitte midagi, peale selle, et ka nemad tunneksid end Eestis hästi. Kui me anname kellelegi teisele õiguse, ei vähenda see meie õigusi ega võimalusi. Miks peaks nendest inimestest sõltuma vähem kui meist?

Eestis on nii palju ägedaid, tegusaid, inspireerivaid noori, kes muudavad oma tegudega nii meie riiki kui ka maailma. Ma tahaksin, et saaksin sirge seljaga ja valjult öelda, et tänapäeva noored on need, kes on sallivamad ja avatuma mõtlemisega. Et meie generatsioon ei vaata viltu, ei ütle halvasti ning tulevikus on tänu meie Eestis inimeste elu parem ja unistused saavad teoks... Ja kuigi ma tõesti loodan seda, pean ma häbiga tunnistama, et lisaks meie laiale silmaringile, innovaatilisusele ja ettevõtlikule loomusele, on kiusamine, homofobia, stereotüübid ja kõiksugu halvad, naeruväärselt vanamoelised mõtlemis- ja teguviisid endiselt meie seas olemas. Kas teie, noored, kellest sõltub Eesti tulevik, maailma tulevik, ei tahaks luua enda ümber kohta, kus keegi ei peaks ennast tundma süüdi või halvasti oma pärilikkuse või unistuste pärast?

Sooviksin, et saaksin muutuda üheks päevaks kellekski teiseks. Kuidas näevad välja minust erinevate inimeste elud sellesamas Eestis? Tahaksin proovida olla vaesuses elava suurpere lapsevanem. Tahaksin proovida olla Lasnamäel elav eesti-vene peres kasvav laps. Või hoopis kesklinnas elav miljonär. Olla kriisiajal ületöötav kiirabitöötaja. Olla ratastooli aheldatud inimene. Olla õpetaja. Naispoliitik. Meespoliitik. Tahaksin elada päeva nende elust ja teada, kas nemad arvavad, et neist sõltub kõik. Veel enam tahaksin, et kõik inimesed – eriti need mõjuvõimsamad, kellest sõltuvad teiste elud –saaksid proovida olla ühe päeva keegi teine. Kas see kõigutaks nende maailmapilti või istuksid nad veel suurema rahulolu ja kergendusega järgmisel päeval enda toolile tagasi?

Aga mina olen mina, ja nemad on nemad. Vaatamata meie erinevustele, on meil kõigil üks ühine asi. Miski, millest me kõik sõltume ja mis sõltub meist kõigist. Loodus. Me kõik hingame sama õhku, vaatame merd, kõnnime Eesti metsades, ujume Eesti järvedes, nutame vihmast ja uinume meie mullas. See kõige ilusam Eesti loodus, mille unustamist ei saa me endale hetkekski lubada, enam mitte. Meist sõltub kõik.

Mina usun tulevikku ja headusesse ja uuendustesse, säilitades seda, mis on oma. Ma usun, et säilitades loodust, on võimalik siiski täisväärtuslikult elada. Säilitades eesti keelt ja kultuuri, on võimalik hästi suhtuda uutesse inimestesse, mõtetesse ja tegudesse.

Kui keegi teie seast arvab, et Eesti tulevikus on sõnaõigus vaid edukatest eestlastest meestel, valitseb konservatism, kapitalism ja "mõned on võrdsemad kui teised", siis te eksite. Maailm on muutuv, ja seda peab olema ka Eesti. Kaja Kallas ütles oma hiljutises kõnes sarnase idee: "Tahan näha Eestit, mis on valla uutele ideedele ja huvitavatele arvamustele. Eestit, mis liigub tulevikku julge, avara ja targa pilguga." Hirmul ja isekusel põhinevad abielureferendum ja abordi keelustamine jäägu minevikku, areneme koos maailmaga! Hoolivamaks ja ühtsemaks ja vabamaks. Me võiksime koos luua Eesti, kus kõik saaksid uskuda, et temast võiks sõltuda palju, vahet pole, kui privilegeeritult ta siia maailma sündinud on. Eesti, kus kõigil oleks võimalus suurelt unistada ja võrdselt vaeva nähes eesmärkideni pürgida. Eesti, mida tuntaks kui uuenduslikku, kokkuhoidvat, jätkusuutlikku, tarkade inimeste ja ilusa loodusega riiki.

Hoolige, armastage, mõelge, tehke head. Unistage. Me sõltume üksteisest. Meist sõltub Eesti. Meist sõltub kõik!

Marlene Schwindt

12.M